

Sygn. akt III S 187/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Teresa Kołeczko – Waclawik

Sędziowie SO Magdalena Balion – Hajduk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. N.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Gliwicach

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie w przedmiocie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Gliwicach pod sygn. akt II Co 3641/12

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Gliwicach pod sygn. akt II Co 3641/12 nastąpiła przewlekłość postępowania,
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach na rzecz skarżącego M. N. kwotę 5 000 zł (pięć tysięcy złotych),
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie,
4. zwrócić skarżącemu M. N. uiszczoną opłatę sądową od skargi w kwocie 100 zł (sto złotych).

SSR (del.) Roman Troll SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III S 187/15

UZASADNIENIE

Skarżący M. N. 18 sierpnia 2015 roku złożył skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a. o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Gliwicach w sprawie o sygn. akt II Co 3641/12 nastąpiła przewlekłość,
- b. o wydanie Sądowi Rejonowemu w Gliwicach zaleceń do podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności,
- c. o przyznanie na jego rzecz kwoty 20000 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że w toku postępowania egzekucyjnego po drugiej licytacji nieruchomości 21 lipca 2014 roku złożył wniosek o przejęcie jej na własność jako wierzyciel hipoteczny, a sprawa do chwili obecnej nie została rozpoznana.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego w Gliwicach, zgłaszając swój udział w sprawie, wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Postępowanie w przedmiocie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości zostało wszczęte w Sądzie Rejonowym w Gliwicach wnioskiem złożonym 25 maja 2012 roku. Z tą sprawą zostały połączone kolejne sprawy o nadzór nad egzekucją z nieruchomości z wniosku kolejnych wierzycieli. W toku postępowania prowadzono nadzór nad egzekucją z nieruchomości. Termin pierwszej licytacji wyznaczono 14 października 2013 roku na 17 stycznia 2014 roku.

Pierwsza licytacja została przeprowadzona 17 stycznia 2014 roku, natomiast nie udzielono przybiccia, gdyż nie stawili się licytanci. Kolejny termin licytacji wyznaczono na 16 maja 2014 roku, a następnie (6 maja 2014 roku) z uwagi na wniosek komornika zmieniono ten termin na 18 lipca 2014 roku, ale wówczas również nie stawili się licytanci i nie udzielono przybiccia.

Skarżący 23 lipca 2014 roku złożył wniosek o przejęcie nieruchomości na własność z zaliczeniem na poczet ceny nabycia przysługujących mu wierzytelności wobec dłużnika będących w toku egzekucji. Wniosek ten doręczono sędziemu 28 lipca 2014 roku, a 17 września 2014 roku zarządzono doręczyć kopie tego wniosku informacyjnie komornikowi i wezwano go o akta egzekucyjne. Zarządzenie to wykonano 9 października 2014 roku, a 16 października 2014 roku dołączono akta egzekucyjne, które doręczono sędziemu w następnym dniu.

Komornik zwrócił się o informację na jakim etapie jest egzekucja z nieruchomości pismem z 13 grudnia 2014 roku, które wpłynęło 18 grudnia 2014 roku. Sędzia 22 grudnia 2014 roku wyznaczył termin posiedzenia w przedmiocie wniosku wierzyciela o przejęcie nieruchomości zgodnie z art. 984 k.p.c. na 27 marca 2015 roku i zarządził wezwać dłużników celem wysłuchania pod rygorem pominięcia wyjaśnień jednocześnie zarządząc doręczenie im odpisu wniosku skarżącego i zobowiązując do złożenia odpowiedzi w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia zarzutów, wniosków i twierdzeń oraz zobowiązał skarżącego do stawienia się osobiście celem wysłuchania pod rygorem pominięcia wyjaśnień. Zobowiązał także komornika do przedłożenia akt egzekucyjnych z informacją o wysokości istniejącego na 24 marca 2015 roku zobowiązania dłużnika wobec każdego z wierzycieli wraz z rozliczeniem wskazującym czy ujawnione w opisie i oszacowaniu nieruchomości prawo wierzyciela M. N. nie jest niższe od wysokości rękopisami i czy do tej wysokości znajduje pokrycie w cenie wywołania wraz z prawami stwierdzonymi w opisie i oszacowaniu korzystającymi z pierwszeństwa zaspokojenia.

Na terminie posiedzenia 27 marca 2015 roku skarżący wniósł jak we wniosku, a przewodniczący poinformował strony, że komornik pomimo zobowiązania nie dokonał rozliczenia wierzytelności skarżącego zgodnie z art. 964 § 1 k.p.c. - celem wykonania zobowiązania przez komornika odroczone termin posiedzenia jawnego na 28 kwietnia 2015 roku.

Na terminie posiedzenia 28 kwietnia 2015 roku dłużniczka wniosła o odroczenie, albowiem dłużnik przebył zawał serca i jest obecnie w szpitalu, przy czym przedłożyła zaświadczenia o pobycie dłużnika w szpitalu. Sąd Rejonowy odroczył termin posiedzenia jawnego na 3 czerwca 2015 roku z uwagi na nieprawidłowe zawiadomienie jednego z wierzycieli.

Skarżący 29 kwietnia 2015 roku przedłożył kserokopię tytułu wykonawczego w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przez komornika sądowego pod sygnaturą VI KM 1728/12. Kopie jego pisma doręczono komornikowi, a kopię pisma komornika z 9 kwietnia 2015 roku, co do rozliczenia wierzytelności zarządzono doręczyć pełnomocnikom wierzycieli i dłużnikom. Jednocześnie zobowiązano komornika do oświadczenia się do treści pisma skarżącego poprzez wskazanie łącznej wysokości wierzytelności egzekwowanych na jego rzecz w toku postępowania egzekucyjnego, a także dołączenia akt postępowania egzekucyjnego sygnaturze KM 1511/14 - z tych akt egzekucyjnych wynika, że wniosek

o wszczęcie postępowania skarżący złożył w lipcu 2014 roku żądając przyłączenia do egzekucji z nieruchomości, zaś przyłączenie po usunięciu braków pisma wierzyciela dokonano zawiadomieniem z 5 maja 2015 roku. Akta egzekucyjne zwrócono komornikowi z zobowiązaniem do przedłożenia na termin posiedzenia jawnego wyznaczonego na 3 czerwca 2015 roku. Następnie 25 maja 2015 roku wpłynęło pismo komornika o egzekucjach prowadzący z wniosku skarżącego, a 1 czerwca 2015 roku przekazano akta egzekucyjne do sądu.

Na terminie posiedzenia jawnego 3 czerwca 2015 roku wysłuchano skarżącego i udzielono przybicia na jego rzecz. Natomiast 9 czerwca 2015 roku dłużnik złożył pismo, z którego treści nie wynikało czy jest to zażalenie czy środek zaskarżenia w sprawie z powództwa skarżącego przeciwko dłużnikowi, dlatego wezwano dłużnika w terminie 7 dni do jego sprecyzowania pod rygorem uznania, że stanowi ono zażalenie na postanowienie o przybicciu. Dłużnik wezwanie otrzymał 23 czerwca 2015 roku, a 6 lipca 2015 roku złożył wniosek o przedłużenie terminu z uwagi na pobyt w ośrodku rehabilitacji po zawale serca. Zarządzeniem z 10 lipca 2015 roku przedłużono dłużnikowi termin do złożenia odpowiedzi na to zarządzenie do 20 lipca 2015 roku (dłużnik odebrał je 23 lipca 2015 roku), a 28 lipca 2015 roku stwierdził, że jego pismo stanowi zażalenie. Następnie 10 sierpnia 2015 roku wezwano dłużnika do usunięcia braków formalnych zażalenia poprzez złożenie czterech jego odpisów oraz uiszczenia opłaty od zażalenia w wysokości 30 zł w terminie siedmiu dni pod rygorem jego odrzucenia.

W aktach brak do chwili obecnej dowodu doręczenia wezwania dłużnikowi, albowiem zostały one wraz ze skargą na przewlekłość postępowania przedłożone Sądowi Okręgowemu w Gliwicach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363].

Postępowanie prowadzone przez Sąd Rejonowy nosi znamiona zbędnej zwłoki - wystarczy podkreślić, że od chwili złożenia wniosku przez skarżącego o przejęcie nieruchomości na własność do czasu wydania nieprawomocnego postanowienia o udzieleniu mu przybicia upłynął okres prawie 11 miesięcy. Należy jednak podkreślić, że postępowanie w przedmiocie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości toczy się od połowy 2012 roku i do chwili zgłoszenia wniosku o przejęcie nieruchomości na własność nie nosiło cech przewlekłości, trzeba bowiem mieć na uwadze, że postępowanie to w znacznej mierze dotyczy kontrolowania dokonywanych w egzekucji czynności.

Procedowanie Sądu Rejonowego po złożonym 23 lipca 2014 roku wniosku do końca grudnia 2014 roku ograniczyło się do wezwania komornika o akta egzekucyjne, a impulsem do podjęcia czynności 22 grudnia 2014 roku było pismo komornika z zapytaniem o stan egzekucji. Dopiero wówczas wyznaczono termin rozprawy i doręczono odpis wniosku.

Oczywistym jest, że Sąd Rejonowy nie dysponując wcześniej aktami egzekucyjnymi (w chwili złożenia wniosku) musiał zwrócić się o nie do komornika, ale niczym nie jest uzasadnione przeznaczenia na taką czynność 2 miesięcy (do wezwania komornika), a następnie kolejnych 2 miesięcy po otrzymaniu akt egzekucyjnych do wyznaczenia terminu posiedzenia. Nic nie stało na przeszkodzie, aby szybciej zwrócić się o te akta oraz wcześniej wyznaczyć termin posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku, a także nadzorowania działalności komornika w taki sposób, aby na pierwszym terminie posiedzenia mieć możliwość wydania orzeczenia. Jednak pomimo zobowiązania komornika do przedłożenia informacji o stanie zadłużenia dłużnika oraz ustalenia czy ujawnione w opisie i oszacowaniu prawo skarżącego nie jest niższe od wysokości rękojmi i czy do tej wysokości znajduje pokrycie w cenie wywołania nie dokonano żadnych czynności, aby pomimo przedłożenia akt egzekucyjnych 26 marca 2015 roku bez żądanych informacji zobligować go do stosownego wyliczenia na dzień posiedzenia – jeżeli sąd uważał to za konieczne. To spowodowało odroczenie terminu posiedzenia i wyznaczenie kolejnego, który z kolei uległ odroczeniu z uwagi na nieprawidłowe zawiadomienie jednego z wierzycieli i dlatego dopiero na trzecim posiedzeniu 3 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy rozpoznał wniosek.

Dodatkowo złożone przez dłużnika zażalenie na to postanowienie i prawidłowe wezwanie do wskazania czego dokładnie ono dotyczy zabrało dosyć sporo czasu, albowiem o braki formalne i fiskalne wezwano ostatecznie dopiero po 2 miesiącach od złożenia zażalenia, podczas gdy można było o nie wezwać już przy pierwszym doręczeniu wezwania do dłużnika wskazując alternatywnie jakie czynności powinien wykonać jeżeli jego pismo stanowi zażalenie na postanowienie o udzieleniu przybicia. To także spowodowało opóźnienie.

Z powyższych względów doszło do przewlekłości postępowania.

Kwota 20000 zł żądana od Skarbu Państwa przez skarżącego jest wygórowana, biorąc pod uwagę łączny czas trwania sprawy i okres przewlekłości. Dlatego też Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że kwota 5000 zł będzie odpowiednią dla skarżącego z uwagi na zaistniałą przewlekłość postępowania biorąc pod uwagę czas trwania postępowania, wydane ostatecznie postanowienie o przybiciu i podjęte już czynności zmierzające do rozpoznania zażalenia dłużnika oraz znaczenie tej sprawy dla niego jako wierzyciela żądającego zaspokojenia.

Z uwagi na podjęcie czynności mających na celu rozpoznanie zażalenia dłużnika nie było potrzeby polecenia Sądowi Rejonowemu dokonania dalszych czynności, albowiem sprawie został nadany właściwy bieg.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 12 ust. 2 – 4 z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, należało orzec jak w punktach 1 – 3 sentencji.

Natomiast na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w punkcie 4 sentencji, albowiem skargę uwzględniono w części.

SSR (del.) Roman Troll SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Magdalena Balion – Hajduk